

পাঠ : ৭

সময় - নীলমণি ফুকন (ককা)

১. চমু প্ৰশ্নৰ উত্তৰ: মুঠ মূল্যাংক:-১০

(ক) সময় কি গতিত ঘূৰে?

উত্তৰ: সময় বৃত্ত আকাৰ গতিত ঘূৰে।

(খ) 'সাৰথি' পুথিখন কাৰ ৰচনা?

উত্তৰ: 'সাৰথি' পুথিখন হত্যানাথ বৰাদেৱৰ ৰচনা।

(গ) কিহৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি সময় ভাগ কৰা হয়?

উত্তৰ: কাৰ্য্যক্ৰমৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি সময় ভাগ কৰা হয়।

(ঘ) সময়ৰ দণ্ড, পল, অনুপলক কি বোলা হয়?

উত্তৰ: সময়ৰ দণ্ড, পল, অনুপলক ভগ্নাংশ বোলা হয়।

(ঙ) সময়ৰ ডাঙৰ ভাগবোৰ কি?

উত্তৰ: সময়ৰ ডাঙৰ ভাগবোৰ হল-যুগ,কল্প,শতাব্দী।

২/ চাৰিটা পাঁচটা বাক্যত উত্তৰ দিয়া:- মূল্যাংক:-২/৩

(ক) প্ৰাকৃতিক জগত বুলিলে কি বুজা?

উত্তৰ: প্ৰাকৃতিক জগত বুলিলে আমাৰ চাৰিওফালে আগুৰি থকা প্ৰাকৃতিক আৱস্থাতোক বুজায়। যেনে:- নদ-নদী, আকাশ- বতাহ,গছ-গছনি, জীৱ-জন্তু, জলবায়ু আদি প্ৰাকৃতিক জগতৰ উপাদান। প্ৰাকৃতি জগতত বেলিয়ে পোহৰ দিয়ে, ৰাতি জোন-তৰাই আকাশ

উজ্বলাই, ঋতু পৰিৱৰ্তন হয়, গছ-বন শুৱনি হয়, জীৱ-জন্তুৱে বিচৰণ কৰে । মানুহ আৰু প্ৰকৃতিৰ মাজতো গভীৰ সম্বন্ধ থাকে আৰু ভৱিষ্যততো থাকিব ।

(খ) কোনো ঘটনাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি কিদৰে সময় ভাগ কৰিব পাৰি?

উত্তৰ: কোনো একোটা বিশেষ ঘটনা বা মানুহৰ কাৰ্য্য- কলাপৰ ওপৰতো ভিত্তি কৰি সময়ক ভাগ কৰা হয় । যেনে:- ধৰ্ম, কলা, বুৰঞ্জী, কিস্মদন্তি, যুদ্ধ বিগ্ৰহ, ৰাজত্ব আদি বিষয়বিলাকে সময়ৰ একো একোটা ঢাপ তুলি সীমাবদ্ধ কৰি থৈ যায় । সংবৎ, শতাব্দী, খ্ৰীষ্টাব্দ, হিজৰী, সংক্ৰমণ, চৈতন্যব্দ ইত্যাদি সময় বিভাগৰ গুৰিতে এনে একোটা স্মৰণীয় ঘটনা আছে ।

(ঘ) লক্ষণাক্ৰান্ত মানে কি?

উত্তৰ: লক্ষণাক্ৰান্ত মানে হল লক্ষণযুক্ত । সময়ৰ ভাগবিলাকৰ কিছুমান বিশেষ লক্ষণ আছে । সেই লক্ষণসমূহেৰে একোটা সময়ৰ বিভাগ কল্পনা কৰা হয় । সেই কাৰণেই হিন্দুসাম্ৰাজ্যত চাৰি যুগৰ লক্ষণবিলাক নিৰ্ণয় কৰি থোৱা আছে । খ্ৰীষ্টানৰ মিলেনিয়াম, ইছলামৰ শেষ ইমান মেহদিৰ আগমন আদি কিছুমান সময়ৰ ভাগৰ লক্ষণ ।

(ঙ) বিজ্ঞানৰ আৱিষ্কাৰৰ আগতে মানুহে কিহৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি সময় সম্পৰ্কে অৱগত হৈছিল?

উত্তৰ: বিজ্ঞানৰ আৱিষ্কাৰৰ আগতে মানুহে প্ৰাকৃতিক জগতৰ পৰিৱৰ্তনবোৰ চাই সময় সম্পৰ্কে অৱগত হৈছিল । গ্ৰহ নক্ষত্ৰৰ গতিৰ লগত সম্বন্ধ ৰাখি সময় সম্পৰ্কে স্থিৰ কৰি লৈ । চন্দ্ৰ-সূৰ্যৰ গতি চাই দিন, মাহ গণনা কৰিবলৈ ধৰে ।

৩/ দীঘল প্ৰশ্নৰ উত্তৰ: মূল্যাংক:-৪/৫

(ক) "মানুহৰ এক কল্পই ব্ৰহ্মাৰ এদিন আৰু এৰাতি ।"- কথাষাৰ অৰ্থ বুজাই লিখা ।

উত্তৰ: ইয়াত কৰ্মী মানুহৰ কথা কোৱা হৈছে । কৰ্মী মানুহে কৰ্ম ব্যস্ততাত থাকোতে গমকে নেপাই সময়বোৰ কেতিয়া পাৰ হৈ যায় । কিন্তু এলেহুৱাৰ সময় নাযায় - নুপুৱাই । এটা দিন এবছৰ যেন অনুভৱ কৰে । কিন্তু মহান কৰ্মী, ব্ৰহ্মাৰ কাৰণে ই একো দীঘলীয়া সময় নহয় । মানুহৰ কাৰণে যি এটি যোগ, ব্ৰহ্মাৰ কাৰণে এটি কল্পহে মাত্ৰ । অৰ্থাৎ কৰ্মৰ মাজেদিয়ে সময়ৰ গতি নিৰূপন কৰিব পাৰি, সময়ৰ দ্বাৰা নহয় ।

(খ) অন্তৰ্নিহিত ভাৱ বিশ্লেষণ কৰা:

সময়ৰ এই ভাগবিলাক বিশেষ বিশেষ লক্ষণাক্ৰান্ত ।

উত্তৰ: সময়ৰ ভাগ বিলাকৰ কিছুমান বিশেষ বিশেষ লক্ষণ থাকে । সেই লক্ষণবিলাকৰে একোটা সময়ৰ ভাগ কৰা হয় । হিন্দুসাম্ৰাজ্যত চাৰিযুগৰ লক্ষণবিলাক নিৰ্ণয় কৰি থোৱা আছে । কলি যুগত কল্কি অৱতাৰৰ পিছত সত্য যুগৰ প্ৰৱৰ্তন, খ্ৰীষ্টান- সকলৰ মতে মিলেনিয়াম বা হাজাৰ বছৰ যীশুৰ ৰাজত্ব, ইছলামৰ মতে শেষ ইমান মেহদিৰ আগমন

ইত্যাদি ঘটনাবলীয়েই একে একো যুগৰ লক্ষণ । এই যুগবিলাকৰ পৰিৱৰ্তনেই কল্পনুৰ,চাইক্লিক আদি বিভিন্ন নামেৰে প্ৰখ্যাত ।

(গ) সময় অমূল্য ধন বোলা কথাষাৰ সঁচা ।

উত্তৰ: নীলমণি ফুকনদেৱে সময়ৰ গুৰুত্ব বৰ্ণনা কৰিবলৈ গৈ তেখেতৰ "সময়" নামৰ - প্ৰবন্ধটিত আলোচ্য কথাষাৰ সন্নিবিষ্ট কৰিছে ।

সময় অমূল্য ধন । একোজন ধনকুৰেৰে এক মিনিটত হাজাৰ হাজাৰ টকা উপাৰ্জন কৰে । এজন মানুহে হয়তো গোটেই জীৱনত একেলগে হাজাৰ টকা চকুৰে নেদেখে । ঘোঁৰা চেকুৰত এক মূহুৰ্তৰ আগতে অহা ঘোঁৰাৰ গিৰিহঁতে লক্ষ লক্ষ টকা পোৱাৰ দৃষ্টান্ত আছে । ঘণ্টাত কুৰি মাইল যোৱা লৰী মটৰ এখনৰ উপাৰ্জন ঘণ্টাত দুমাইল যোৱা গৰু গাড়ীখনতকৈ বেছি । পৰীক্ষাৰ প্ৰশ্নকাকত পিটিকি থাকি সময় নষ্ট কৰা পৰীক্ষাৰ্থীতকৈ তলৰ মোৰ ওপৰ কৰিবলৈ সময় নোহোৱা পৰীক্ষাৰ্থীয়ে নম্বৰ বেছি পায় । গীতিকে দেখা যায় সময় অমূল্য ধন বোলা কথাষাৰ সঁচা ।